

Het unieke van Blairs overwinning

Al vóór de verkiezingsoverwinning van Labour op 7 juni kon je in vrijwel alle Nederlandse kranten lezen dat Tony Blair op het punt stond een unieke prestatie te leveren: voor het eerst in de geschiedenis zou een Labour-premier herkozen worden 'voor een volle periode'. Deze stelling was een echo van de verkiezingspropaganda van de Labour Party. (Een premier wordt in Groot-Brittannië altijd gekozen voor een volle periode. De vraag of hij deze volmaakt kan pas achteraf worden beantwoord.)

Blair herhaalde deze stelling op 8 juni. In alle media, niet alleen de Nederlandse, maar ook bij de BBC, in *The Times* en de *International Herald Tribune* is deze bewering van Blair voor zoete koek geslikt en als feit naar voren gebracht.

Maar er klopt niets van. Labour heeft drie keer eerder een meerderheidsregering kunnen vormen: in 1945, in 1964 en in 1974. Clement Attlee is de enige Labour-premier geweest die een volledige periode van vijf jaar heeft volgemaakt. Als Tony Blair dat had willen doen, dan had hij tot mei volgend jaar moeten wachten. (De premier beschikt in het Verenigd Koninkrijk over de bevoegdheid om verkiezingen uit te schrijven op het moment dat het hem of haar goedgevindt binnen een periode van vijf jaar.)

Zowel Attlee als Harold Wilson wonnen de verkiezingen die zij als premier uitschreven na een eerste termijn: Attlee in 1950 en Wilson in 1966. Alleen James Callaghan lukte dat niet, in 1979. Anders dan onder Blair had Labour onder Attlee wel weer een volledige regeringsperiode achter zich.

In dit opzicht is de overwinning van Blair dus helemaal niet 'uniek'

of 'historisch'. Het is even ongrijpelijk waarom hij en het propaganda-apparaat van Labour dat zijn gaan beweren als waarom de media die bewering klakkeloos hebben overgenomen. (Afgezien van een kritische column van ondergetekende in *Het Parool* op de verkiezingsdag. Maar de volgende dag meldde zelfs deze krant, op gezag van zijn buitenlandredactie, opnieuw 'dat Labour voor het eerst in de geschiedenis twee keer achter elkaar verkiezingen wint'.)

Wij hebben hier te maken met een gaaf voorbeeld van wat Francis Bacon vierhonderd jaar geleden de *idola tribus* noemde: iedereen praat elkaar na. Maar ook met een ontbrekend historisch besef dat tot een misleidend beeld van het heden leidt.

BART TROMP
redacteur S&D

